

Romutuspalkkio kasvatti autojen kysyntää ja lisäsi verotuloja

12.4.2016 11.40

Suomessa toteutettiin viime vuonna romutuspalkkiokokeilu, jossa uuden vähäpäästöisen auton ostaja sai 1 500 euron romutuspalkkion romuttaessaan samaan aikaan omistamansa vähintään 10 vuotta vanhan henkilöauton.

Kokeilun tavoitteena oli edistää autokannan uudistumista, vähentää liikenteestä aiheutuvia päästöjä ja parantaa liikenneturvallisuutta. Lisäksi tavoitteena oli lisätä kierrätysjärjestelmään kulkeutuvien vanhojen autojen määrää.

Trafin ja autoalan yhteistyössä toteuttaman seurantatutkimuksen tulosten perusteella noin 60 prosenttia kokeilussa hankituista uusista autoista olisi jäänyt ostamatta ilman kokeilua. Suurin osa romutuspalkkion hyödyntäneistä olisi ilman kokeilua hankkinut uuden auton sijasta käytetyn auton tai ei olisi vaihtanut autoa lainkaan. Vain joka kymmenes arvioi, että olisi varmasti ostanut uuden auton ilman kokeilua.

Romutuspalkkio mahdollisti uuden auton oston kuluttajille, jotka eivät tavallisesti ole uutta autoa hankkineet

Romutuspalkkion hyödyntäneet olivat muita uuden auton ostajia nuorempia ja joukossa on selvästi enemmän naisia ja pienituloisia kuin uusien autojen ostajissa keskimäärin.

Lähes 40 prosenttia romutuspalkkion hyödyntäneistä osti kokeilun yhteydessä ensimmäistä kertaa elämässään uuden auton. Alle 40-vuotiaista palkkiolla uuden auton ostaneista 60–85 prosenttia hankki kokeilun innoittamana ensimmäistä kertaa uuden auton.
Kokeilun tuloksena romutettiin noin 5 500 liikennekäytössä ollutta autoa ja noin 2 500, liikennekäytöstä jo poistettua vanhaa autoa. Vain noin kymmenesosa näistä autoista olisi romutettu ilman kokeilun tuomaa taloudellista kannustetta.
Romutuspalkkiokokeilussa romutettujen autojen keski-ikä oli 18,6 vuotta, eli 2,5 vuotta alempi kuin muiden samaan aikaan romutettujen henkilöautojen.

Romutuspalkkiolla hankittujen autojen hiilidioksidipäästöt olivat 12 % alemmat kuin muiden samaan aikaan hankittujen uusien autojen. Valtiolle kertyi kokeilun aikana myydyistä uusista autoista noin 28,4 miljoonaa euroa autoverotuloja ja lisäksi 27,5 miljoonaa euroa arvonlisäverotuloja. Arviolta 17,0 milj. euroa autoverotuloa ja 16,5 milj. euroa arvonlisäverotuloa on peräisin autoista, joita ei olisi ilman kokeilua hankittu. Valtio maksoi romutuspalkkioina 8 miljoonaa euroa, joten kokeilu tuotti valtiolle selvästi kustannuksiaan enemmän.

Romutuspalkkion nettotulos valtiolle oli siis 25,5 miljoonaa euroa

Romutuspalkkion hyödyntäneet olivat keskimäärin erittäin tyytyväisiä kokeiluun. Myös kokeilun suuri suosio kertoo osaltaan romutuspalkkion tarpeellisuudesta – ensimmäinen 3 000 auton määräraha käytettiin loppuun alle kahdessa kuukaudessa ja lisämäärärahan mahdollistama 5 000 auton määrä täyttyi noin viiden kuukauden kuluttua kokeilun alkamisesta. Tutkimukseen vastanneet kuluttajat toivoivatkin, että hyvin onnistuneelle kokeilulle saataisiin jatkoa.